

Årsrapport 2022

Innhold

I. Leders beretning	3
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
III. Årets aktiviteter og resultater	10
IV. Styring og kontroll i virksomheten	18
V. Vurdering av framtidutsikter	21
VI. Årsregnskap	22
VII. Vedlegg	32

I. Leders beretning

Overordnede vurderinger

Samlet sett er min vurdering at vi har levert godt i forhold til samfunnsoppdraget i 2022, gjennom å tilrettelegge for korrekt og tillitvekkende valg gjennomføring i de kommende valg. Basert på grundig evaluering har vi forenklet tjenesteporteføljen og prioritert og gjennomført forbedringstiltak innen alle tjenesteområdene inn mot valg gjennomføringen. Dette har vi gjort i tett samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet, kommunene, fylkeskommunene og en rekke andre aktører som er involvert i valg gjennomføringen i Norge. Vårt fokus er å forenkle og forbedre alle ledd i valg gjennomføringen med bred bruker involvering. Økt digitalisering er et viktig verktøy i dette arbeidet, og Covid-19-pandemien har aktualisert dette ytterligere. Vi har utviklet digital løsning for innhenting av underskrifter til listeforslag, og styrket våre digitale veiledning til kommunene og fylkeskommunene. Valgmedarbeiderportalen, som er nettstedet for veiledning og støtte til kommunene og fylkeskommunene, videreutvikles kontinuerlig.

Vi viderefører arbeidet med sikkerhet og beredskap for valget i 2023. I lys av nasjonalt og internasjonalt trusselbilde, og hendelser knyttet til valg i andre land, har vi organisert testing og kvalitetssikring av systemene våre. Dette utføres kontinuerlig i tett samarbeid med nasjonale sikkerhetsmyndigheter og andre eksterne aktører.

Vi har nådd våre mål i 2022 takket være dyktige og engasjerte medarbeidere med høy kompetanse, stor arbeidskapasitet og innsatsvilje. Et nært og godt samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), Nasjonale sikkerhetsmyndigheter (NSM) og andre viktige samarbeidspartnere, er også et viktig bidrag til at Valgdirektoratet når sine mål.

Viktige prioriteringer

Oppdraget i tildelingsbrev og instruks

Aktivitetene i 2022 har hovedsakelig vært rettet mot forberedelser og tilrettelegging til valgene i 2023, samtidig med videreutvikling av organisasjonen både med hensyn til kompetanse og kapasitet. Vårt overordnede fokus i dette arbeidet har vært å videreføre og videreutvikle rutiner og systemer på en måte som opprettholder den høye tilliten til valg i befolkningen.

Det vises ellers til utdypende redegjørelse i kapittel «Årets aktiviteter og resultater».

Organisasjon og styring

Valgdirektoratets oppdrag stiller store krav til effektiv og god samhandling, både internt og med eksterne parter. Valgdirektoratet har en operativ organisering med tjenesteteam som er sammensatt med ressurser fra alle fagområdene, og som støttes med administrative tjenester og fagkompetanse etter behov. Eierskap og ansvar for virksomhetens samlede tjenesteportefølje ligger hos ledelsen, mens tjenesteteamene forvalter og videreutvikler sitt tjenesteområde innenfor definerte rammer.

Linjeorganisasjonen har som formål å organisere og styre den løpende driften, sikre ressurser og nødvendig kompetanse for tilrettelegging og videreutvikling av direktoratets tjenester i valg gjennomføringen.

Styringsmodell og roller og ansvar er beskrevet i virksomhetens styrende dokumenter. Den enkelte medarbeiders rolle(r) varierer i de forskjellige faser av valg gjennomføringen basert på kompetanse og kapasitet.

Veiledning og opplæring

En av Valgdirektoratets aller viktigste oppgave er å tilby veiledning og opplæring til kommunene og fylkeskommunene i alle faser av valggjennomføringen. Vår veiledning og opplæring er i stor grad digital, understøttet av regionale fysiske konferanser og brukermøter.

Informasjon

En sikker og god valggjennomføring krever også målrettet informasjon. Valgmedarbeiderportalen er vår viktigste informasjonskanal til kommunene og fylkeskommunene. Velgerne når vi primært på valg.no, sosiale medier, og gjennom kampanjer. Kommuner og interesseorganisasjoner får tilgang på informasjonsmateriellet vårt og publiserer dette i sine kanaler. Vi vurderer kontinuerlig informasjonsbehovet gjennom hele valggjennomføringen. Informasjonsbehov knyttet til lokale forhold håndteres av den enkelte kommune. Vi håndterer mediehenvendelser og leverer valgresultater på valgnatten. Vi besvarer også direkte henvendelser fra velgerne.

Rekruttering og kompetansebygging

Rekrutteringer i 2022 har vært rettet mot å sikre nødvendig kapasitet innen fag- og systemstøtte i valggjennomføringen. Organisasjonsutvikling og kompetansebygging har vært en prioritert aktivitet, og dette er en av de viktigste suksessfaktorene for vår måloppnåelse. Organisasjonen er ved inngangen til året godt rustet til å ivareta samfunnsoppdraget, og min vurdering er at vi har tilstrekkelige rammer og nødvendige ressurser til planlagte aktiviteter i og valggjennomføringen i 2023.

Sikkerhet og beredskap

Valgdirektoratet har gjennom 2022 videreført arbeidet innen sikkerhet og beredskap, og iverksatt en rekke tiltak for å styrke sikkerheten i alle faser av valggjennomføringen. Arbeidet har vært gjennomført i tett og god dialog med nasjonale sikkerhetsmyndigheter og tiltak er iverksatt basert på tester, revisjoner og kontinuerlig vurdering av trusselbildet. Arbeidet har høyeste prioritet, og vår vurdering er at dette har vært et vesentlig bidrag til vårt overordnede mål om å bidra til korrekt og tillitvekkende valggjennomføring.

Mvh.

Bjørn Berg
Direktør, Valgdirektoratet

15. mars 2023

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Valgdirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD). Direktoratet ble etablert 1. januar 2016, og var fullt operative høsten 2016. Valgdirektoratet er samlokalisert med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å dra nytte av fellestjenester og felles rammeavtaler.

Virksomhetens formål er å bidra til et velfungerende demokrati ved å opprettholde befolkningens tillit til valggjennomføringen gjennom å legge til rette for frie, direkte og hemmelige valg. Direktoratet har det operative ansvaret på statlig nivå for gjennomføringen av stortingsvalg, kommunestyrevalg og fylkestingsvalg samt for direkte valg til kommunedelsutvalg. Valgdirektoratet skal bistå Sametinget i forberedelsen og gjennomføringen av sametingsvalg, og bistå Longyearbyen lokalstyre med avviklingen av lokalvalg.

Valgdirektoratet tilbyr i hovedsak opplærings-, veilednings- og kompetansetjenester til de ulike ansvarlige aktørene, i tillegg til et eget elektronisk valgsystem (EVA) med tilhørende systemstøtte for praktisk gjennomføring av valg. Valgdirektoratet gir også direkte informasjon til velgere om valg og valgordning gjennom ulike kanaler.

KDD har ansvaret for valgordningen og valgregelverket, samt det overordnede statlige ansvaret for valggjennomføringen. Kommunene og fylkeskommunene har det lokale ansvaret for forberedelse og gjennomføring av valg til kommunestyre og fylkesting.

Valgdirektoratet har et tett samarbeid med kommunene og fylkeskommunene i valggjennomføringen. Valgdirektoratet samarbeider med Sametinget om avvikling av sametingsvalg, Longyearbyen lokalstyre om lokalvalg på Svalbard og kommuner som gjennomfører direkte valg til kommunedelsutvalg eller bydelsutvalg. Valgdirektoratet samarbeider også med Utenriksdepartementet om tilrettelegging og gjennomføring av stemmegivning i utlandet. Det er videre et samarbeid med Folkeregistermyndigheten (Skatteetaten) om levering og oppdatering av manntall.

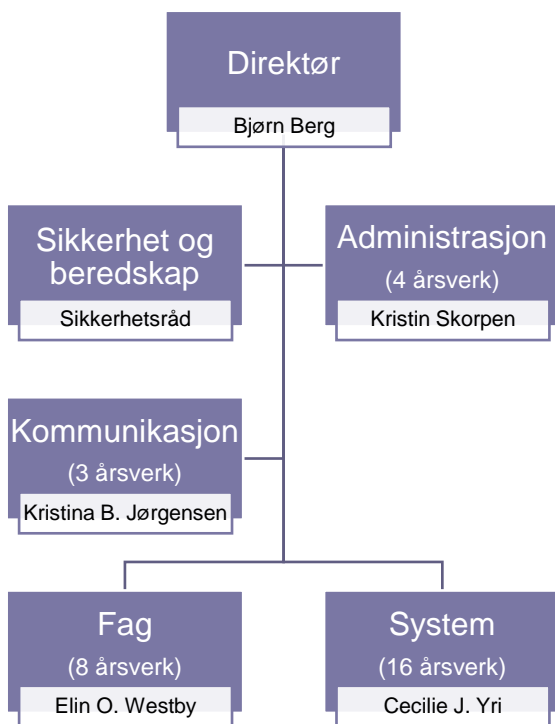
Organisasjon og ledelse

Valgdirektoratet er linjeorganisert med stabsfunksjoner og fagavdelinger, samt en tjenestestruktur på tvers av virksomheten for å ivareta tjenesteutvikling og tjenesteleveranser i valggjennomføringen. Organiseringen skal sikre nødvendig kapasitet og kompetanse for å levere virksomhetens samfunnsoppdrag og nå virksomhetens overordnede mål.

Linjeorganisasjonen

Linjeorganisasjonen har som oppgave å organisere og styre den løpende driften av virksomheten, sikre og videreutvikle virksomhetens samlede kompetanse og kapasitet, samt å forvalte ressursene i direktoratet på en effektiv og god måte for å nå virksomhetens overordnede mål.

Organisasjonskart pr. 31.12.2022:

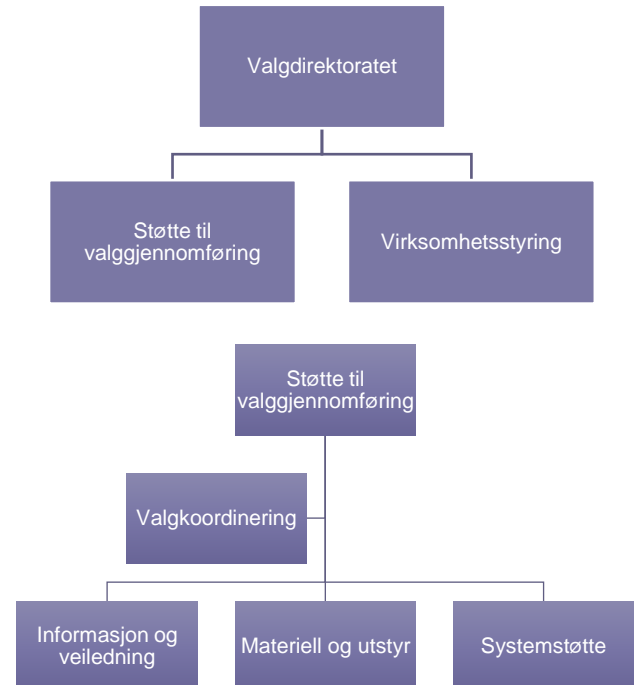
Tjenesteorganisering og tjenesteporteføljen.

Direktoratets støtte til valggjennomføringen er organisert i tjenester som planlegges, tilrettelegges og leveres i henhold til fastsatte planer med tidsfrister. Valgdirektoratets tjenester er dokumentert i en egen tjenesteportefølje med tilhørende porteføljestrategi. Hver av tjenestene er dokumentert i egne tjenestebeskrivelse.

Tjenestetteamets leveranser til valggjennomføringen blir styrt gjennom valgkoordineringen og fremstår som milepæler i hovedplanen for valggjennomføring. Hovedplanen for valggjennomføring viser alle direktoratets eksterne leveranser og milepæler knyttet til fasene i

valggjennomføringen. Arbeidsmetoden i tjenestestrukturen er nærmere beskrevet i kapittel IV.

Tjenestestruktur:

Selvstyrte team

Valgdirektoratet har innført en forenklet tjenestestruktur og en arbeidsmetode for å styrke samhandlingen blant medarbeiderne. Vi har innført en teamstruktur basert på selvstyrte team (autonome team) med fokus på kollektivt ansvar for tjenesteleveranser og måloppnåelse for teamet.

Intensjonen med organiseringen var å flytte mer av beslutningene for tjenesteutviklingen til medarbeiderne, begrunnet i at de besitter kunnskap og kompetanse og har nærheten til direktoratets brukere/interessenter. De selvstyrte teamene skal ha søkelys på tjenestene som brukerne benytter, og har fått et viktig ansvar for utviklingen av direktoratets tjenester.

Valgdirektoratet arbeider på denne nye måten i planleggingen, forberedelsene og gjennomføringen av tjenesteleveranser til valget i 2023. Direktoratet opplever så langt at teamene og medarbeidere er blitt mer autonome, men også en styrket samhandling på tvers av avdelinger og fagområder.

Utvalgte hovedtall (i mill kroner)¹

	2020	2021	2022
Antall ansatte ²	25	32	30
Antall avtalte årsverk ³	25	32	30
Antall utførte årsverk ⁴	23	30	27
Samlet tildeling ⁵	55,4	101,8	57,7
Utnyttelsesgrad ⁶	83 %	89 %	88 %
Driftsutgifter ⁷	46,0	91,0	51,0
Lønnsandel av driftsutgifter ⁸	51 %	35 %	58 %
Lønnsutgifter per årsverk	0,95	0,99	1,05
Utgifter til utvikling, drift og forvaltning av EVA ⁹	10,0	17,1	13,6
Utgifter til opplæring av kommunene og fylkeskommunene ¹⁰	0,3	2,6	0,7
Utgifter til informasjon til velgerne ¹¹	1,0	10,3	0,4
Utgifter til informasjon og veiledning til kommunene/fylkeskommunen ¹²	1,6	1,7	0,3

Valgdirektoratets økonomiske ramme varierer svært mye fra et valgår til et mellomvalgår. Budsjettrammen blir halvert i et mellomvalgår, slik artskontorrapporteringen i årsregnskapet kap. VI viser. For å gi en sammenligning av ressursbruk over tid er det derfor naturlig å sammenligne mellomvalgår med tidligere mellomvalgår. Under følger korte kommentarer som gjelder sammenligning av nøkkeltallene i mellomvalgårene 2020 og 2022.

Tabellen over utvalgte nøkkeltall viser at driftsutgiftene er ca 5 millioner kroner høyere i 2022 sammenlignet med 2020. Det er en høyere utnyttelsesgrad i 2022, det vil si at en større andel av tildelte midler er benyttet i 2022, og mindreforbruket er lavere enn i 2020.

Også lønnsandelen av driftskostnadene er en del høyere i 2022 enn i 2020. Det betyr at det er brukt mer til lønn i 2022 enn i 2020, jf note 2 i kap VI om årsregnskapet. Det har vært flere ansatte, flere avtalte årsverk og flere utførte årsverk i 2022 sammenlignet med i 2020. Året 2020 kan sies å være et unntaksår med tanke på ubesatte stillinger og aktivitetsreduksjon knyttet til koronapandemien. Året 2022 har vært et mer normalt driftsår, hvor stillingene i hovedsak har vært besatt. Det er kun deler av året noen stillinger har stått ledige i påvente av ansettelser.

Som tidligere nevnt jobber direktoratet tverrfaglig og i team. En liten andel ressurser brukes til ledelse og administrasjon, men hovedaktiviteten er direkte knyttet til tjenesteproduksjonen. Dette betyr at hovedandelen av lønnsutgiftene i direktoratet inngår i tjenesteproduksjonen.

Utgifter til utvikling, drift og forvaltning av EVA er økt med 3,6 millioner kroner fra 2020 til 2022. De siste årene har direktoratet et større fokus på sikkerhet, og økningen her skyldes anskaffelse av fysiske enheter som lagrer data som en backup, og vedlikeholdsavtaler som er knyttet til disse.

Opplæringsutgifter er langt lavere i mellomvalgår enn i valgår. Det har skjedd en økning i utgiftene fra 2020 til 2022. E-læringskurser og opplæringsfilmer som ble laget til stortingsvalget 2021, ble i 2022 konvertert til å gjelde kommunestyre- og fylkestingsvalg for 2023. Utgiftene i 2022 gjelder i hovedsak denne konverteringen.

Også utgifter til informasjon til velgerne er naturlig nok lave i mellomvalgår. Når valget nærmer seg, øker disse utgiftene. Utgiftene har gått ned fra 2020 til 2022. Dette skyldes at direktoratet i 2020 brukte en del midler på å utvikle valg.no, informasjonsnettsiden til brukerne. Utgiftene i 2022 bestod i hovedsak kun av vedlikehold av nettsiden Valg.no.

Utgifter til brukerstøtte og informasjon til kommunene/fylkeskommunene er lave i mellomvalgår. Utgiftene er redusert fra 2020 som følge av mindre ressurser brukt på utvikling og forvaltning av Valgmedarbeiderportalen (VMP), som hovedkanal for opplæring og veiledning til kommunene og fylkeskommunene. Vedlikehold- og drift av portalen utgjorde utgiftene i 2022.

¹ 2020 og 2022 er mellomvalgår, hvor utgiftene reduseres fordi det ikke er valggjennomføring. Inkl. post 01 og post 70

² Kilde: SSB

³ Kilde: SSB

⁴ Kilde: DFØ

⁵ Samlet tildeling over kap. 578, post 01-29

⁶ Samlet forbruk over kap. 578, post 01-29 sammenlignet med tildelt beløp.

⁷ Inkluderer alle utgifter i Valgdirektoratet over kap. 578, post 01.

⁸ Inkluderer lønn til faste og midlertidige ansatte.

⁹ Inkluderer utgifter til utvikling, drift og forvaltning av EVA, herunder utgifter til innleid kompetanse

¹⁰ Inkluderer Valgdirektoratets utgifter til opplæringen av landets kommuner og fylkeskommuner

¹¹ Inkluderer Valgdirektoratets utgifter til informasjonskampanjer, kunngjøringer, annonsering og informasjonskanalen valg.no

¹² Inkluderer utgifter til utvikling av valgmedarbeiderportalen.no og lønn til midlertidig ansatte i valgår. IT- og telefonisystem er ikke med i tallene.

Konsulenttjenester

I Fellesføringene i tildelingsbrevet for 2022 ble virksomhetene bedt om å arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å bruke interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Utgifter til konsulenter fordeler seg i 2022 slik kakediagrammet viser, mellom de ulike tjenestene.

Over halvparten av konsulenttjenestene i 2022 var tjenester innen utvikling av programvare og IKT-løsninger. Disse utgiftene gjelder klargjøring av EVA til valg 2023, innen områdene brukervennlighet, systemsikkerhet, kildekode revisjon og utvikling av informasjonsportaler og nettsider.

Andre konsulenttjenester, som utgjør 24% av konsulentutgiftene, omfatter i hovedsak tilpasning av veiledningsmateriell til et nytt valg, blant annet konvertering av e-læring fra valget i 2021 til valget i 2023. Andre konsulenttjenester inneholder også vedlikehold og drift av valgmedarbeiderportalen.

Kjøp av tjenester til organisasjonsutvikling og kommunikationsrådgivning omfatter 19% av total konsulentbruk. Organisasjonsutvikling gjelder medarbeiderutvikling og omlegging til teamorganisering, omtalt i kap. IV.

Kommunikationsrådgivning gjelder produksjon av informasjonsfilmer i studio. Som et ledd i digitalisering av valginformasjonen, er det produsert filmer hvor informerer om ulike temaer i valg gjennomføringen. For å kunne tilby kommunene og fylkeskommunene kvalitativt gode filmer, har det vært behov for ekstern støtte til filminnspilling. Kjøp av konsulenttjenester dekker både veiledning til innspilling og selve filmproduksjonen.

Kommunikationsrådgivning dekker også oversettelse av valginformasjon til andre språk. Skriftlig informasjonsmateriell skal oversettes til flere språk, og direktoratet har ikke egne ressurser til dette. For at oversettelser skal være korrekt og med god kvalitet, har det vært nødvendig å benytte eksterne konsulenttjenester.

Den marginale delen av diagrammet som gjelder kjøp av tjenester innen økonomi, revisjon og juss, er utgifter til regnskaps- og lønns tjenester fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Utvikling

Fra 2018 til 2019 skjedde en endring i kontoføring for konsulentutgifter. Det medfører at tallene for 2018 ikke er sammenlignbare med 2020 og 2022. Det er derfor mer relevant å sammenligne de to siste mellomvalgårene, 2020 og 2022.

Diagrammet under viser utvikling i konsulentutgifter fra 2020 til 2022. Samlet er konsulentutgiftene halvert, og det har skjedd en reduksjon både i kjøp av tjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv. og til andre konsulenttjenester.

Utgifter til kjøp av konsulenttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv. er halvert. Dette skyldes at direktoratet i 2020 kjøpte tjenester til å utvikle valgmedarbeiderportalen, mens utgiftene i 2022 kun omfattet vedlikehold og drift av portalen. Det ble også utviklet en mulighet for elektronisk signering av listeforslag i 2020, noe som ga større utgifter enn i 2022, da løsningen var ferdig utviklet.

Kjøp av konsulenttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning mv. er omtrent på samme nivå, i 2022 som i 2020, med en liten reduksjon.

Det har vært mer enn en halvering av utgifter knyttet til kjøp av andre konsulenttjenester. I 2020 hadde direktoratet ekstra utgifter som ikke kom i 2022, som for eksempel en kartlegging av status rundt leverandørkjeder og sikring av EVA, et engangsoppdrag som det ikke var behov for i 2022. Direktoratet kjøpte også konsulenttjenester for å drive med sikkerhetsarbeid og kompetanseoverføring i sikkerhetsarbeid i 2020. I 2022 var det ikke behov for å kjøpe denne tjenesten, da direktoratet selv hadde økt kompetanse på området.

Direktoratet har samtidig med reduksjon i utgifter til konsulenter, hatt økte lønnsutgifter. For å sikre effektiv drift og redusere utgifter er det en planlagt handling å øke kapasitet og kompetanse i organisasjonen, samtidig med å redusere utgiftene til eksterne konsulenter. Likevel vil det fortsatt være et behov for å sikre leveransen på vesentlige områder med bruk av eksterne ressurser.

III. Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering

Prioriteringer

Direktoratets arbeid følger i stor grad sykluser for valggjennomføring, og det er i valgår at resultater og måloppnåelse vurderes opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål materialiseres. I mellomvalgår arbeides det med analyser, evalueringer og forbedringer av tjenestene til de kommende valgene.

Evalueringene og erfaringene viser at direktoratet har levert stabile og gode tjenester over tid, og tjenesteutviklingen har gått i takt med endrede krav og behov. Analysen etter valget i 2021 avdekket ikke behov for å gjøre større endringer i tjenesteleveransene. Prioriteringene har derfor vært å videreføre eksisterende strategier og interne målsettinger og forsterke opplærings- og veiledningstilbud på særlig viktige områder. Eksempler på slike er tilbudet til nye og mindre erfarne valgansvarlige, opplæringsprodukter rettet mot valgmedarbeidere som møter velgerne i valglokalene, og veiledningen av kommunene i tema tilgjengelighet ved valg.

Når det gjelder arbeidet med bærekraftsmålene vurderer Valgdirektoratet at det er utfordrende å se hvor direktoratets relativt avgrensede operative oppgave med å støtte lovfestede valg treffer disse målene. Valgdirektoratet vurderer at virksomhetens operative virke treffer bærekraftsmål nummer 16. Direktoratets virke bidrar til å sikre lik informasjon om valg til alle velgere, lik rett til å utøve stemmeretten, gjennomføring av korrekte og sikre valg, åpenhet om valggjennomføringen og korrekte opplysninger om valgresultatene. Alle disse elementene bidrar til å styrke et velfungerende demokrati, og styrker tilliten til valg som en kritisk samfunnsinstitusjon.

I tillegg har Valgdirektoratet lagt til rette for full likestilling i rekruttering og personalpolitikk, jf bærekraftsmål 5.

Direktoratet følger også statens retningslinjer og regelverk for å legge til rette for et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, jf bærekraftsmål nummer 8, om anstendig arbeid og økonomisk vekst. Direktoratet har en egen handlingsplan for inkludering.

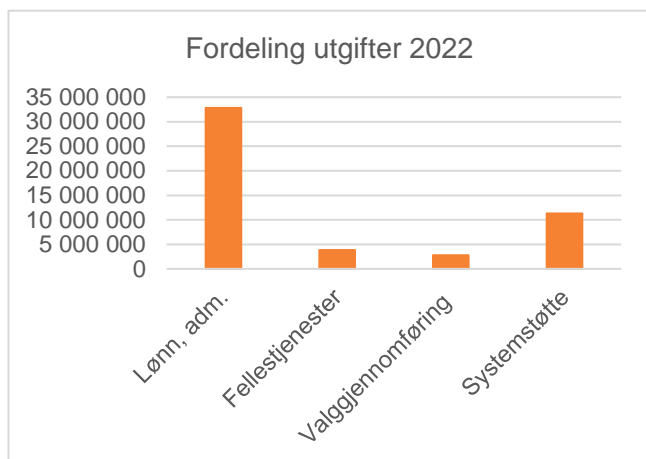
Ressursbruk

Regnskapstall for 2022 viser at Valgdirektoratet har løst sine oppgaver for året innenfor sin bevilgning. Direktoratet har en mindretgift på 6,7 mill. kroner i 2022. Årsaken til mindretgiften er i hovedsak vakanser i stillinger i påvente av ansettelser, refusjon av sykepenger og foreldrepenger og reduksjon i bruk av konsulenter. I årsrapportens kap. VI følger en detaljert oversikt over regnskapsåret 2022, og oversikten redegjør for utgifter Valgdirektoratet har hatt i tilknytning til forvaltningen av samfunnsoppdraget.

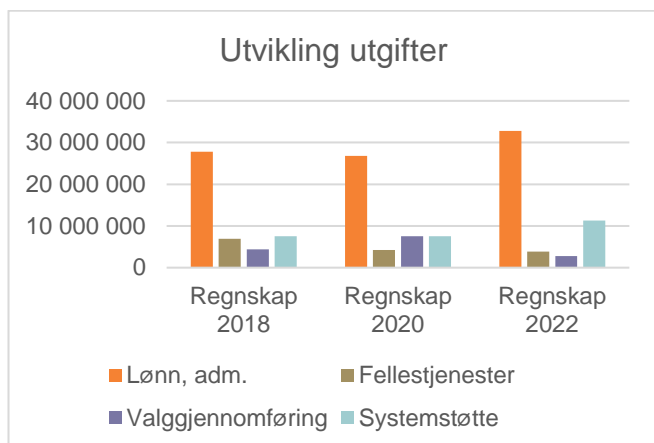
Som omtalt tidligere varierer Valgdirektoratets aktivitet og økonomisk ramme mye fra et valgår til et mellomvalgår. For å gi en sammenligning av ressursbruk over tid er det derfor naturlig å sammenligne mellomvalgår med tidligere mellomvalgår.

Valgdirektoratet har i mellomvalgår en forholdsmessig større andel av samlede utgifter til lønn/administrasjon og systemstøtte. Direktoratet har også utgifter til fellestjenester og valggjennomføring, men disse er små utgiftsposter sammenlignet med de to førstnevnte. I et mellomvalgår vil utgifter til valggjennomføring naturlig være lave. Tabellen under viser fordelingen i utgiftsgrupper¹³ i 2022.

¹³ Utgifter ut fra formål slått sammen i hensiktsmessige grupper

Som utvalgte hovedtall i viser, har samlede driftsutgifter gått opp fra 2020 til 2022. Diagrammet viser direktoratets største utgiftsgrupper, og det viser utvikling i utgifter fordelt på formål de tre siste mellomvalgårene, 2018, 2020 og 2022. Sammenlignet med 2018 og 2020 har utgifter til lønn og systemstøtte gått opp. Utgifter til valggjennomføring og fellestjenester har på den annen side gått ned. Dette ble omtalt tidligere i tilknytning til hovedtabellen.

Årsaken til økning i lønnsutgifter er at direktoratet har flere avtalt årsverk. Etter hvert som direktoratet har funnet sin form, har behovet for kompetanse og omfang av arbeidskraft blitt mer tydelig, og planlagte stillinger er besatt. Samlede lønnsutgifter kommer til uttrykk i Note 2 i Kap. VI årsregnskapet, som også viser arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter knyttet til lønnsutgiftene.

Utgifter til systemstøtte inneholder i hovedsak lisenser, vedlikeholdsavtaler og konsulentbruk til drift av systemer. Direktoratet har hatt et økt fokus på sikkerhet knyttet til EVA, systemet brukt til valggjennomføring. Det har vært nødvendig å anskaffe flere domener for å ha tilfredsstillende løsninger for sikkerhetskopiering (backup). Det er også brukerstøtte/support knyttet til økt sikkerhet, som utgjør en del av de økte utgiftene.

Resultater og måloppnåelse

Som nevnt er det i valgår at resultater og måloppnåelse vurderes opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål i tildelingsbrev materialiseres. Overordnet er direktoratets mål å bidra til at valggjennomføringen er korrekt og sikker, og at gjennomføringen har tillit i befolkningen.

For mellomvalgår arbeider direktoratet etter interne strategier og planer, med internt satte resultatmål for dette arbeidet. Oppsummert er disse resultatmålene å levere bedre tjenester til alle direktoratets interessenter og brukere, med effekten valggjennomføring med tillit i befolkningen.

Vurderingene for året 2022 omtaler resultater og måloppnåelse opp mot interne målsetninger om analyser og forberedelser til leveransene i valgåret 2023. Dette omtales nærmere under hvert av hovedmålene.

Overordnet vurderer Valgdirektoratet å ha gjennomført alle aktiviteter for å nå interne mål og oppdrag i henhold til tildelingsbrevet innenfor årets bevilgning.

Oversikten under viser status på oppdrag og tilleggsoppdrag gitt i tildelingsbrevet for 2021.

Oppdragsnr (omtale under mål)	Oppdrag	Frist	Status
1 (1)	<i>Direktoratet skal følge opp evalueringen av gjennomføringen av stortingsvalget i 2021 innen alle direktoratets tjenesteområder.</i>	28.2.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
2 (1)	<i>Direktoratet skal følge opp evalueringer av direktoratets støtte til gjennomføringen av sametingsvalget.</i>	28.2.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
3 (1)	<i>Valgdirektoratet skal evaluere løsningen for elektronisk signering av listeforslag til stortingsvalget 2021.</i>	31.3.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
4 (1)	<i>Valgdirektoratet skal identifisere risikoelementer knyttet til valggjennomføringen i 2023.</i>	Første frist for risikoelementene 17.8.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
5 (1)	<i>Valgdirektoratet skal videreutvikle systemstøtte for gjennomføring av direkte valg til kommunedelsutvalg.</i>	31.10.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
6 (2)	<i>Valgdirektoratet skal følge opp oppmerksomhetsmålingen som ble gjennomført etter valggjennomføringen i 2021, og utarbeide forslag til kommunikasjonstiltak fram mot valgene i 2023.</i>	31.10.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
7 (3)	<i>Direktoratet skal følge opp evalueringen av praktiseringen av endringen i reglene om assistanse ved stemmegivningen.</i>	28.02.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
8	<i>Valgdirektoratet skal følge opp NSMs tilsynsrapport og implementere forslag til tiltak.</i>	31.03.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
9 Supplering nr. 1(1)	<i>Valgdirektoratet skal utvikle en permanent digital løsning for innsamling av underskrifter på listeforslag.</i>	Tas i bruk innen 1.10.2022	<i>Oppdrag levert innen frist</i>
10 Supplering nr. 2	<i>Valgdirektoratet skal omtale arbeidet med bærekraftsmålene og redegjøre for hvilke(t) bærekraftsmål virksomhetens arbeid har bidratt til</i>	15.03.2023	<i>Omtales i årsrapport, del III.</i>

I det følgende gis en grundigere beskrivelse av hvert hovedmål, særskilte oppdrag knyttet til målet og eventuelt tilleggsoppdrag.

Mål 1: Korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen

«Avviklingen av valg i Norge har høy tillit i befolkningen. For å opprettholde den høye tilliten, er det viktig at kommunene får god støtte og opplæring, og at valgadministrasjonssystemet EVA er brukervennlig, sikkert og i samsvar med regelverket. Valgdirektoratet har ansvar for de operative støtteoppgavene til kommuner og fylkeskommuner ved valggjennomføring, samt drift og forvaltning av EVA. Opplæringen av kommunene og fylkeskommunene må innrettes slik at kommunene forstår og er bevisst sitt ansvar for å opprettholde befolkningens tillit til gjennomføring av valg. Direktoratet må på bakgrunn av evalueringer og erfaringer fra valget i 2021, planlegge et opplærings- og veiledningsopplegg for 2023. Valgdirektoratet skal tilby opplæring, veiledning og systemstøtte for gjennomføring av direkte valg til kommunedelsutvalg ved valget i 2023, og må gjennomføre nødvendige forberedelser for dette i 2022.

Eventuelle delinger av kommuner og fylker vil få konsekvenser for valggjennomføringen i 2023, og for det valgadministrative systemet. For å sikre god forutsigbarhet og en korrekt og sikker valggjennomføring i 2023, må direktoratet planlegge for mulige endringer på en hensiktsmessig måte, slik at EVA er tilpasset dette. Nødvendige sikkerhetsvurderinger knyttet til valget i 2023 må gjøres løpende og starte opp tidlig i 2022.»

Støtte, opplæring og veiledning

Valgdirektoratets oppdrag er å tilby den støtten, opplæringen og veiledningen som kommunene og fylkeskommunene trenger for sin valggjennomføring. Det er når kommunene og fylkeskommunene lykkes i å gjennomføre korrekte og sikre valg, at vi trykker tilliten til valg i befolkningen. Direktoratet arbeider derfor kontinuerlig og systematisk med å identifisere behovene og fortløpende videreutvikle tjenestene inn mot dette.

De overordnede målsetninger for alle direktoratets tjenester har ligget fast siden valgåret 2017. Direktoratet har tidligere fastsatt internt mål for tjenestene støtte, opplæring og veiledning, som underbygger arbeidet mot de overordnede mål. Det interne målet er videreført for mellomvalgåret 2022 og er formulert slik "Målgruppene skal få nødvendig kompetanse i sine roller, herunder også kompetanse i funksjonaliteten i EVA, for å sikre en korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen".

Kompetansebyggingen som nevnt i det interne målet må dekke alle faser av valggjennomføringen, fra planer og forberedelser, til gjennomføringen av valget, valgoppgjør og resultat. Det må videre være tatt høyde for at de som arbeider med valggjennomføringen i kommunene og fylkeskommunene er en nyansert gruppe med ulike behov. Det er også ulikheter i kommunenes størrelse samt hvordan de administrerer og gjennomfører valget, som gir utslag i

ulike behov hos kommunene. Det interne hovedmålet blir underbygget med to delmål, 1) det skal være tilgjengelig informasjon og veiledning til målgruppene i alle valgets faser, og 2) det skal finnes skreddersydd opplæring for alle målgrupper.

Samtidig med videreutvikling av tjenestene, har direktoratet jobbet strukturert med mål- og resultatstyring inn i tjenesteleveransene. Det er særlig jobbet med å foredle styrings- og måleparameterne internt, slik at man skal ha flere konkrete målsettinger å styre etter i tjenestene. Disse styringsparameterne må representere både interne målsettinger som nevnt ovenfor og de overordnede mål som er satt i tildelingsbrevet. Den endelige materialiseringen av resultater og innfrielsen av satte mål vil komme i valgåret 2023.

Viktige premisser for måloppnåelsen er å kartlegge målgruppene og deres behov for informasjon, opplæring og veiledning. Direktoratet har derfor gjort fornyet vurdering av interessentanalysen i 2022, for å identifisere eventuelle nye behov og hvor det måtte gjøres endringer og forbedringer.

Målgruppene er valgansvarlige i kommuner og fylkeskommuner, samt valgmedarbeidere som medvirker i valggjennomføringens ulike faser og aktiviteter. Erfaringer fra tidligere har vist at det er svært nyttig å kartlegge hvor mange nye og mindre erfarne valgansvarlige som skal gjennomføre det kommende valget og hvem disse er. Denne gruppen har et særlig behov for opplæring og veiledning. Når gruppen er identifisert kan innholdet bedre tilpasses målgruppen og gjennomføringen av opplæring og veiledning kan målrettes mer. Denne kartleggingen ble derfor gjennomført senhøsten 2022 i forbindelse med delegeringen av myndighet til å gjennomføre valget i kommunene og fylkeskommunene.

Direktoratet har også gjennomført involvering av målgruppene i arbeidet med forbedringer i tjenestene og produktene som skal leveres. Involveringen har foregått på en smidig måte uten krav om fysisk deltakelse i møter. Ulike spørsmål og problemstillinger er forelagt et representativt utvalg av målgruppen og direktoratet har mottatt verdifulle innspill og tilbakemeldinger som er benyttet i det videre arbeidet med forbedringer av produkter og tjenester.

Opplærings- og veiledningsprodukter

Gjennomgang av interne og eksterne evalueringer av valggjennomføringen i 2021 viser at målgruppene var godt fornøyde med tjenesten som ble levert i 2021. Evalueringene ga ingen grunn til å gjøre større endringer i innretningen av opplæringen og veiledningen. Det ble samtidig pekt på noen forbedringspunkter som har ført til konkrete tiltak.

Valgmedarbeiderportalen er direktoratets viktigste informasjonskanal overfor kommunene og fylkeskommunene. Det er derfor kritisk viktig at denne er mest mulig brukervennlig, enhetlig og alltid oppdatert. På bakgrunn av evalueringene har direktoratet arbeidet med å forbedre søkefunksjonen, får mer enhetlig visning av

innholdet og mer målrettet informasjon til de ulike målgruppene.

For opplæring og veiledning gav evalueringene tydelige tilbakemeldinger som har ledet til at direktoratet har planlagt for en tidligere og tydeligere informasjon om opplæringsopplegget, slik at det blir mer forutsigbart for målgruppene.

Til valget i 2021 ble opplæring og veiledning gjennomført heldigitalt grunnet pandemien. Direktoratet har ønsket å få en tettere relasjon til målgruppen for å lettere fange opp behov og gjøre det lettere for målgruppene selv å melde behovene for opplæring og veiledning. Direktoratet vurderte derfor å gjennomføre fysiske valgkonferanser.

Tilbakemeldinger fra kommunene og fylkeskommunene støttet denne tanken. Direktoratet besluttet derfor å gjennomføre valgkonferansene i 2023 både fysisk og digitalt. Valgkonferanse del 1 ble gjennomført fysisk og foregikk regionalt på seks steder i landet i januar og februar 2023. Konferansen ble også gjort tilgjengelig digitalt, slik at de som ikke kunne møte fysisk fikk et likeverdig tilbud. Valgkonferansen del 2 i juni 2023 gjennomføres digitalt.

Fylkeskommunene utgjør en mindre målgruppe målt opp mot antallet kommuner, og har spesielle behov ut fra sine definerte oppgaver i valggjennomføringen. For denne gruppen planlegges det for en tett dialog om behovet for opplæring og veiledning. Direktoratet har planlagt for å tilby både fysiske og flere digitale møtepunkter fra starten av 2023 og helt fram til valgdagen. Innholdet i møtepunktene settes etter nærmere dialog med målgruppen fylkeskommunene.

Evalueringene gav også god respons på tilbudet til nye og mindre erfarne valgansvarlige. Valgdirektoratet vurderer at det er en viss risiko knyttet til korrekt valggjennomføring i kommuner med mindre erfarne valgansvarlige. Tilbudet for denne målgruppen blir derfor forsterket på ulike måter, og målsettingen er å trygge denne gruppen i sin valggjennomføring. Det planlegges for en egen bolk med opplæring under valgkonferansen og flere digitale møtepunkter med ulike tema utover våren 2023. Det vil også fokuseres på å involvere denne gruppen tidligere enn ved valget i 2021, med mål om at de er mer i rute med sine planer for valggjennomføringen og videre opplæring av sine valgmedarbeidere.

Direktoratet har også fått gode tilbakemeldinger på opplæringsproduktene som er rettet mot valgmedarbeidere, for eksempel stemmemottakerne i valglokalene. Ved at direktoratet tilbyr opplæringsprodukter for denne gruppen, sikrer man et likt og korrekt innhold i opplæringen. Dette vil bidra til en mer ensartet og riktig praksis i valglokalene, og understøtte målet om korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen. Direktoratet videreutvikler dette tilbudet for videre opplæring av valgmedarbeidere. Direktoratet tar også hensyn til at mennesker lærer forskjellig. Det ble derfor i 2022 planlagt og utført produksjon

av rutinefilmer for opplæring i konkrete oppgaver i valglokalene, som kan brukes i opplæringen av valgmedarbeiderne. I tillegg har direktoratet fra tidligere laget noen e-læringskurs for samme målgruppe med noen sammenfallende tema, og disse må oppdateres til å dekke kommunestyrevalg.

EVA som hjelpeverktøy i valggjennomføringen er også et viktig veiledningsprodukt. Direktoratet har identifisert et potensiale for å forbedre opplæringen og veiledningen i bruken av EVA som verktøy for de ulike fasene av valget. Den skriftlige veiledningen i bruken av EVA ble revidert høsten 2022 og ligger tilgjengelig på valgmedarbeiderportalen. Noen tema planlegges inn i presentasjonene under valgkonferansene. Det planlegges også praktisk og fysisk opplæring i og gjennomgang av maskinell opptelling av stemmesedler (skanning) på våren 2023.

Utvikling, forvaltning og drift av EVA

EVA er et system som kommuner og fylkeskommuner kan benytte som støtte i valggjennomføringen. Systemet er innrettet etter valggjennomføringens faser, forberedelser, stemmegivning, opptelling og resultat. For å forenkle og systematisere det praktiske arbeidet for brukerne er EVA bygget opp med tre applikasjoner som støtter de ulike fasene i valggjennomføringen.

EVA er et praktisk redskap, og erstatter ikke valgstyrenes ansvar for å påse at valget er gjennomført i tråd med regelverket. Valgdirektoratet skal sørge for at EVA er brukervennlig, sikkert og i samsvar med lovgivningen.

EVA 2022

I arbeidet med å oppfylle de mål som er gitt for EVA i 2022 har direktoratet blant annet tatt utgangspunkt i evalueringer, samarbeid med sikkerhetsmyndigheter og et godt rammeverk for utvikling og test. Evalueringene viser at brukerne er godt fornøyde med funksjonaliteten i støtteverktøyet, og det foreligger ikke grunnlag for å gjøre store endringer i funksjonaliteten. Fokus har derfor vært å styrke dagens funksjonalitet, og gjøre mindre justeringer som gir et mer intuitivt verktøy. For øvrig har fokus vært på kontinuerlig forbedring av sikkerheten i systemstøtten.

Arbeid med brukervennlighet

Basis funksjonalitet i EVA og den tette knytningen til valgets faser har ligget fast gjennom flere valg, og brukerne har gitt gode tilbakemeldinger på både funksjonaliteten og brukervennligheten. Samtidig har kommunene gitt tilbakemeldinger på at brukervennlighet i møtebøkene kan forbedres. Møtebøkene speiler kommunenes og fylkeskommunenes gjennomføring av valg, og er en dokumentasjon på blant annet hvilken geografi som har vært gjeldende, hvilken opptellingsmåte som er valgt, resultater fra opptellingene og selve valgresultatet. Møtebøkene utgjør på denne måten en dokumentasjon for gjennomført valg, og dokumentasjonen bidrar til å bekrefte en korrekt og sikker valggjennomføring. Dokumentasjonen bidrar slik til å bygge tilliten til valget.

Direktoratet har registrert innspillene fra kommunene og gjør noen mindre forbedringer av brukervennligheten på området møtebøker til valget i 2023. Det er et pågående arbeid med ny valglov og man kan derfor forvente større endringer regelverket til valget i 2025. Det forventes et tilsvarende behov for endringer i møtebøkene, og direktoratet har startet arbeidet med en større endring i møtebøkene. Dette skal ferdigstilles til stortings- og sametingsvalget i 2025.

Utover endringene som er nevnt over, er det gjort mindre forbedringer i funksjonalitet og klargjøring av EVA til kommunestyre- og fylkestingsvalg 2023.

I arbeidet med forberedelsene til EVA ble det høsten 2022 gjennomført en større akseptansetest av løsningen. Testen gjenspeilet gjennomføringen av et kommunestyre- og fylkestingsvalg. Hensikten var å verifisere funksjonalitet, brukervennlighet og at EVA er i tråd med regelverket. Testen avdekket et behov for mindre justeringer i løsningen som ble ferdigstilt før EVA ble gjort tilgjengelig for kommuner og fylkeskommuner i januar 2023.

EVA skal være sikkert

Som tidligere er det gjennomført sikkerhetstester og revisjoner av EVA, både knyttet til infrastruktur, men også av kildekode. Ingen alvorlige funn ble avdekket. Mindre avvik har blitt håndtert fortløpende. Samtidig ble det påpekt at løsningen er noe kompleks. Direktoratet har derfor startet på en videreutvikling av EVA-porteføljen, hvor valg av verktøy og rammeverk som blant annet gir forvaltningsmessige gevinster blir valgt.

Direktoratet arbeider kontinuerlig med å forbedre sikkerheten i systemene og har som en del av sin utviklingsmetodikk løpende fokus på oppfølging av avdekte sårbarheter og utbedring av disse. Biblioteker og systemer levert av tredjepart har blitt overvåket og oppgradert fortløpende ved behov.

Et sikkert EVA i valg gjennomføringen innebærer at kommuner og fylkeskommuner følger våre anbefalinger. Direktoratet har utarbeidet en sikkerhetsveileder som gir tydelige anbefalinger knyttet til maskinvare, operativsystemer, oppbevaring av utstyr mm. I 2022 er det også etablert en løsning for monitorering av operativsystemet på kommunene og fylkeskommunens klienter. Dette anbefaler direktoratet at installeres på alle klienter hvor EVA skal benyttes. Verktøyet vil logge aktivitet og vil gjøre det mulig for Valgdirektoratet og kunne bruke disse loggene ved uønskede hendelser.

EVA skal være i samsvar med regelverket

For å sikre at EVA samsvarer med gjeldende regelverk arbeider direktoratet etter en utviklingsmetodikk som ivaretar dette ved at all ny funksjonalitet som innføres skal sjekkes opp mot gjeldende lov og forskrift, før den implementeres.

Ved hvert valg og før systemet gjøres tilgjengelig for kommuner og fylkeskommuner gjennomføres det også en omfattende test av hele systemet der også regelverket blir

testet. Resultatet av dette munner ut i en "Samsvarserklæring" som publiseres på direktoratets nettsider i forbindelse med at EVA blir tilgjengeliggjort for kommuner og fylkeskommuner.

EVA skal tilpasses eventuelle delinger av kommuner og fylker for valget 2023

Delinger av fylker og kommuner med ikrafttredelse 1. januar 2024 skal tilpasses valget i 2023. Det betyr at valget gjennomføres som om deling har skjedd. Direktoratet har hatt et tett samarbeid med Kartverket og Skatteetaten for å sikre et korrekt manntall som gjenspeiler geografi pr. 1. januar 2024. For å verifisere at endringer i Folkeregisteret gjenspeiles i manntallet har Skatteetaten og Valgdirektoratet sammen testet dette.

Systemstøtte til direkte valg til kommunedelsutvalg

Støtte til direkte valg til kommunedelsutvalg har tidligere kun vært levert for bydelsvalget i Oslo kommune. I 2022 ble det utviklet funksjonalitet i EVA Admin for å sikre at alle kommuner kan benytte EVA Admin for støtte til denne type valg.

Systemstøtte drift

Valgdirektoratet drifter selv de IT-tekniske installasjonene som kreves for å levere EVA-porteføljen og infrastrukturen for utvikling. I 2022 har det på driftssiden vært arbeidet med forbedring av Valgdirektoratets infrastruktur. Dette innebærer blant annet sikring og fornying av Valgdirektoratets backupsystemer.

Hovedfokuset i perioden har vært klargjøring og tilgjengeliggjøring av EVA med tilhørende IT-systemer sluttbrukeren. En viktig oppgave var å klargjøre og tilby brukerne av EVA sertifikater for pålogging. Dette er sertifikater som krever identifisering av brukerne, slik at ingen uvedkommende får tilgang til EVA. Det innebærer en kontroll av hvem som benytter EVA, og hvordan systemet benyttes, og er et viktig sikkerhetstiltak for å forhindre manipulasjon og misbruk av systemet.

Digital løsning for innsamling av underskrifter på listeforslag

I perioden er det utviklet en løsning som gjør det mulig å signere og levere listeforslag elektronisk. Denne løsningen retter seg mot partier/grupper og velgere. Det er særlig lagt vekt på sikkerhet, samt funksjonalitet som ble etterspurt i evaluering av løsningen som ble benyttet til valget i 2021. I arbeidet med løsningen har direktoratet hatt brukerinvolvering hvor flere representanter fra partier har testet løsningen og gitt sine tilbakemeldinger. Løsningen gir også kommunene en enklere løsning for å hente elektroniske listeforslag inn i EVA.

Det ble gjennomført en ekstern revisjon av kildekode i løsningen, ingen alvorlige funn ble avdekket. Listeforslagsportalen ble åpnet for bruk 3. oktober 2022.

Mål 2: Velgerne har nødvendig informasjon om valg

"Informasjonsbehovet er stort hos velgere, mediene, politiske partier og andre interessenter i forbindelse med valg. Direktoratet skal sørge for nødvendig, tilgjengelig og forståelig informasjon til de ulike målgruppene. Valgdirektoratet forvalter også en tilskuddsordning for informasjonstiltak ved valg. Som en del av ansvaret for EVA, skal direktoratet også formidle valgresultater, samt utarbeide og formidle valgprognoser. En viktig del av informasjonsarbeidet er produksjon og distribusjon av valgmateriell som valgkort, informasjonsplakater, generelle stemmesedler mv."

Informasjon til velgerne

Det er i valgår at resultater og måloppnåelse vurdert opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål materialiseres. Direktoratets arbeid foregår derfor i sykluser for valggjennomføring. Året 2022 var et mellomvalgår. Hovedfokus i mellomvalgår er å oppsummere evalueringer, definere forbedringsområder og planlegge valggjennomføringen. Fokus må samtidig være på måloppnåelsen i valgåret.

Arbeidet i 2022 har vært styrt av følgende interne målsettinger:

- Valginformasjon skal gis til riktig tid til relevante målgrupper
- Alle velgere skal få informasjon om hvor og hvordan man kan stemme
- Valgresultatene skal publiseres fortløpende etter at valglokalene har stengt, og endelig valgresultat skal være publiserte senest 20.09.2023
- Informasjon om hvordan valg gjennomføres er publisert i hele valgperioden og frem til og med valgdagen 2023

Oppmerksomhetsmålingen, som blir gjennomført etter hvert valg, gav noen indikasjoner på hvilke av Valgdirektoratets informasjonstiltak som ble mest lest og i noen grad hvilken nytte informasjonen hadde. Målingen ble gjennomført hos en svært begrenset og en spesifikk andel av befolkningen. Det var 1500 respondenter og disse er ikke et tilfeldig utvalg av velgermassen. Personene kan allerede defineres som noe engasjerte personer, som har stilt seg positive til å bli stilt ulike spørsmål, i et responspanel hos leverandøren av oppmerksomhetsmålingen.

For å lykkes med måloppnåelsen i valgåret 2023 har direktoratet i 2022 arbeidet med forberedelser av både budskap og analyser av hvilke informasjonskanaler som er de beste for de ulike budskap. Direktoratet har arbeidet bevisst med å finne tiltak som sikrer enhetlig budskap på tvers av kanaler. Her har justeringer av intern organisering og tettere samhandling stått i fokus. Ved utgangen av 2022 var ikke arbeidet ferdigstilt, slik at det ikke kan rapporteres på hvilke konkrete informasjonstiltak som skal gjennomføres i 2023.

Et viktig grep som ble planlagt var å gjøre valginformasjon tilgjengelig for kommunene, slik at informasjonen om "hvor, når og hvordan stemme" blir mer enhetlig for velgerne. Informasjon om dette skal gis kommunene under direktoratets valgkonferanser.

Videre arbeides det kontinuerlig med å forbedre opplevelsen av å bruke direktoratets nettsider for alle relevante interessenter. Herunder jobbes det kontinuerlig med forbedring av søkefunksjonalitet på valg.no, samt øke søkemotoroptimalisering. Hensikten er å gi bedre brukeropplevelse og sikre at velgeren finner relevant og nødvendig informasjon. Direktoratet har benyttet en ekstern leverandør for undersøkelse og analyse av universell utforming på nettsidene. Ut fra denne undersøkelsen er det nå utarbeidet en tilgjengelighetserklæring.

Mål 3: God tilgjengelighet ved valg

«God tilgjengelighet for alle velgere uavhengig av funksjonsevne er et viktig demokratisk prinsipp. Direktoratet har ansvar for at kommunene har god informasjon om hvilke krav regelverket stiller, og om hvordan de kan tilrettelegge. Direktoratet skal sørge for at det er mulig for kommunene å anskaffe universelt utformet valgutstyr. Det er også viktig å legge til rette for stemmegivning utenfor landets grenser, og direktoratet skal sørge for at det er mulig å stemme på utenriksstasjoner og andre aktuelle steder i utlandet.»

Arbeid med tilgjengelighet

Også under dette tredje hovedmål preges arbeidet av sykluser for valggjennomføring. Det er i valgår at resultater og måloppnåelse vurdert opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål materialiseres. Året 2022 var et mellomvalgår. Hovedfokus i mellomvalgår er å oppsummere evalueringer, definere forbedringsområder og planlegge valggjennomføringen og sette interne mål for planleggingen og forberedelsene til gjennomføringen i valgåret. Fokus må derfor samtidig være på måloppnåelsen i valgåret. Interne målsetninger for arbeidet med tilgjengelighet er

- alle velgere har god tilgjengelighet til valg, uavhengig av funksjonsevne.
- kommunene har fått god informasjon om regelverkskrav
- kommunene har fått god informasjon om hvordan sikre god tilgjengelighet for velgerne
- direktoratet har bistått kommunene og sikret at kommunene arbeider med å sikre tilgjengelighet ved valg og informasjon til alle velgere
- kommunene har mulighet til å anskaffe universelt utformet valgutstyr.
- det er mulig å stemme på utenriksstasjoner og andre aktuelle steder i utlandet.
- alle relevante interessenter har tilgjengelig valgmateriell før stemmegivningen starter.

Evalueringen av tema tilgjengelighet ved valget i 2021 viste at tilgjengeligheten hovedsakelig var god, det var svært få negative reaksjoner fra velgere eller organisasjoner og kommunene mener at de tilbyr tilgjengelige valglokaler. Valgdirektoratets interne vurderinger er likevel at arbeidet rundt tilgjengelighet kan styrkes. Særlig kan informasjonen ut til kommunene styrkes, både om regelverkskrav og praktiske eksempler på hvordan kommunene kan sikre god tilgjengelighet til og i valglokalene. God informasjon om regelverkskrav under stemmegivningen er en del av dette. Informasjon til kommunene er planlagt gitt i direktoratets valgkonferanser, i tillegg til informasjon og veiledning som alltid er tilgjengelig på valgmedarbeiderportalen.

Nettstedet valglokaler.no er en tjeneste for velgerne hvor de kan finne nærmeste valglokaler. Tjenesten er videreutviklet slik at kommunene i større grad skal kunne angi spesifikt hvilke kvalifikasjoner de ulike lokalene har, som for eksempel tilgjengelige rullestolramper, eller at det er gode parkeringsmuligheter på utsiden.

Valgdirektoratet har også videreført og oppdatert veilederen for tilgjengelighet. I denne finner kommunen informasjon om regelverkskrav, praktiske tips og sjekklister for hva som er viktig å ivareta.

Kontakten mot Utenriksdepartementet for å forberede utsending av materiell for utenriksstemmegivningen ble etablert høsten 2022, og videre planer for samhandling er på plass.

Arbeidet med valgmateriellet går etter planen, slik at kvalitetssikret og riktig materiell er tilgjengelig for alle parter til riktig tid.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering av styring og kontroll

Valgdirektoratet jobber kontinuerlig for å sikre at organisasjonen når sine mål, og er i stand til å løse oppdrag gitt av departementet. Ledelse og ansatte jobber sammen om å opprettholde en effektiv drift, god økonomistyring og pålitelig rapportering. Direktoratet benytter mål- og resultatstyring som sitt grunnleggende styringsprinsipp, jf. del III.

Valgdirektoratet har siden oppstarten i 2016 jobbet med å bygge opp et hensiktsmessig system for helhetlig styring og kontroll, basert på veileder for mål og resultatstyring i staten. Den overordnede risikovurderingen som gjennomføres årlig viser at risikobildet gjennomgående ikke er kritisk, men at det er risiko og sårbarhet knyttet til styringen av Valgdirektoratet. Risikostyringen er beskrevet nærmere nedenfor.

Vesentlige forhold

Risikostyring og arbeidet med forebyggende sikkerhet

Direktoratets overordnede mål om å opprettholde høy tillit til valg og demokratiet i befolkningen gjennom å sikre frie, direkte og hemmelige valg skal alltid ligge til grunn i arbeidet med risiko og sårbarhet.

Valgdirektoratet har i løp et av 2022 foretatt løpende analyser av risiko og sårbarhet knyttet til virksomhetsstyring og valggjennomføring. Fokuset har vært på å utarbeide gode beskrivelser av mulige hendelser og tiltak med tilhørende sannsynlighet og konsekvens knyttet til hvert mål, delmål og

oppdrag i tildelingsbrevet. Risikoanalysene er oversendt KDD i henhold til angitte frister i styringskalenderen for 2022.

Valgdirektoratet følger utviklingen i trusselbildet som en følge av krigen i Ukraina tett og har styrket egenberedskapen i takt med utviklingen. Beredskapen knyttet til hendelseshåndtering IKT er styrket, og direktoratet har sikret tilgang på ressurser via eksisterende rammeavtaler.

Det har i 2022 også blitt implementert flere av innspillene til sikkerhetsstyring etter NSM sitt tilsyn i 2021, blant annet policy for etterlevelse av sikkerhetslov, samt rutine for kontroll av etterlevelse. Det er gjennomført revisjon av tjenesteavtale med DSB for forebyggende sikkerhet. Gjennom dette er det tydeliggjort krav og forventninger, inkludert bistand til gjennomføring av årlige sikkerhetsrevisjoner av ulike aspekter ved forebyggende sikkerhet.

I 2022 gjennomførte direktoratet i samarbeid med KDD en øvelse i krisekommunikasjon, med støtte til planlegging og gjennomføring fra DSB. Øvelsen skulle utfordre departement og direktoratet på samhandling og ansvarsfordeling knyttet til krisekommunikasjon ved hendelseshåndtering. Øvelsens hovedmål var å avdekke eventuelle uklarheter knyttet til ansvarsfordeling ved krisekommunikasjon mellom departement og direktoratet, samt gi deltagerne mulighet til å diskutere generelle kommunikasjonsutfordringer ved hendelseshåndtering.

Basert på helhetsvurdering av risiko og sårbarhet er Valgdirektoratets vurdering at arbeidet med risikostyring og forebyggende sikkerhet er levert i tråd med hovedinstruks, tildelingsbrev og regelverk.

Personvern

Samtlige kommuner og fylkeskommuner har signert avtale om behandling av personopplysninger ved kommuner og fylkeskommuner for bruk av valgadministrasjonssystemet EVA i valggjennomføringen. Avtalen forplikter Valgdirektoratet til å behandle personopplysninger på vegne av kommuner og fylkeskommuner på en sikker måte, og i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgiving. Avtalen vil også gjelde for valget i 2023.

Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjon

Som tabellen over nøkkeltall viser i kapittel 2 så økte antall avtalte årsverk fra 25 i 2020 til 32 i 2021 for så å gå ned til 30 i 2022. Økningen til 2021 skyldes i hovedsak at organisasjonen i 2020 hadde flere ubesatte stillinger, som ble besatt i 2021. I tillegg ble systemavdelingen styrket med systemutviklingskompetanse. Som normalt blir det også bemannet opp med midlertidige stillinger i et valgår. Nedgangen fra 2021 til 2022 har sammenheng med at det i mellomvalgår ikke er midlertidig tilsatte i valggjennomføring. Valgdirektoratet har gjennomført fem ansettelsesprosesser, hvorav fire til faste stillinger og en til midlertidig stilling. Det har vært viktig å fortsette arbeidet med å rekruttere og sikre kompetansen i hele organisasjonen fram mot valget i 2023. Valgdirektoratet er en liten organisasjon med få ressurser innen flere kritiske fagområder. Direktoratet har en stor avhengighet til andre offentlige og private aktører for å kunne levere tjenester med nødvendig kvalitet og sikkerhet.

Som en del av arbeidet med å rekruttere og beholde høy kompetanse i Valgdirektoratet har alle fått tilbud om å jobbe fra hjemmekontor inntil to dager i uken, forutsatt at de har egnede arbeidsoppgaver. I juni ble det inngått avtale om bruk av hjemmekontor med hver enkelt ansatt. Avtalen skal evalueres etter ett år. Fram til nå har ordningen gitt positive resultater i forhold til både tjenesteproduksjon og arbeidsmiljø. Det er lagt til rette med teknisk utstyr og kontormøbler for alle ansatte. Teams blir benyttet som kommunikasjonsverktøy og møteromfasilitetene er tilpasset for hybride møter.

Forvaltning av eiendeler

Valgdirektoratet har eiendeler innen områdene inventar og teknisk IT-utstyr. Inventar består av kontormøbler og kontorutstyr i kontorlokalene i Tønsberg og på den ansattes hjemmekontor. Teknisk IT-utstyr består av kontormaskiner, skannere, servere og annen infrastruktur knyttet til drift av fagsystemene i valggjennomføring. I tillegg eier Valgdirektoratet ansattes dataskjermer både i kontorlokalene og på hjemmekontor, samt de ansattes mobiltelefoner. Alle eiendeler er i sin helhet kostnadsført ved anskaffelse. Valgdirektoratet holder kontroll med eiendelene i et system for styring av fysiske verdier, blant annet maskinvare og klienter som brukes i forbindelse med drift og utvikling av EVA.

Riksrevisjonen

Det er gjennomført ett innledende møte med Riksrevisjonen i 2022. Møtet omhandlet blant annet forventningsavklaring og revisjonsprosess i forbindelse med regnskapet 2021 og 2022. I tillegg ble Valgdirektoratets risiko- og sårbarhetsanalyse og budsjettarbeid gjennomgått.

Direktoratet har fremskaffet den dokumentasjonen revisjonen har etterspurt, og avlegger årsregnskapet innen frist. Riksrevisjonen har foreløpig ikke hatt merknader til årsregnskapet.

Informasjonssikkerhet

Valgdirektoratet jobber kontinuerlig med å forbedre sikkerheten i direktoratet, både internt og i tjenestene som leveres. Det er tett samarbeid med sentrale samfunnsaktører på området. Direktoratet samarbeider med blant annet Nasjonale sikkerhetsmyndigheter (NSM), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å opprettholde et oppdatert bilde på trusler, sårbarheter og anbefalte sikringstiltak.

Løpende gjennom året har Valgdirektoratet gjennomført kompetansehevende tiltak på sentrale ressurser innenfor sikkerhetsområdet. Dette innebærer blant annet deltagelse på relevante konferanser, opplæring via e-læringskurs fra NSM og ulike aktiviteter knyttet til nasjonal sikkerhetsmåned.

Knyttet til arbeidet med informasjonssikkerhet tar Valgdirektoratet utgangspunkt i NSMs veileder Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet. Denne veilederen er også førende for utforming av Valgdirektoratets veiledning til kommuner og fylkeskommuner i forbindelse med valg. Direktoratet har også etablert en ISMS (Information Security Management System) som er basert på ISO 27001 standarden.

Personalmessige forhold og arbeidsmiljø

Samarbeidsforum

Samarbeidsforum, som er sammensatt av representanter fra arbeidsgiversiden, arbeidstakerorganisasjonene og verneombudet, har møte hver annen måned. Det er i løpet av 2022 avholdt 5 møter, og forumet har behandlet 46 saker innen fagområdet for HR, arbeidsmiljø og økonomistyring.

Likestilling og diskriminering

Valgdirektoratet har lagt til grunn veilederen «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten» i arbeidet med likestilling og diskriminering. I denne sammenheng vises det til vedlegg, Tabell 1: Registreringsskjema for tilstandsrapportering (kjønn) og Tabell 2: Tiltaksoversikt og handlingsplan for Valgdirektoratet.

Lærlinger

Valgdirektoratet har inngått samarbeidsavtaler med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) hvor Valgdirektoratet kjøper tjenester på områdene arkiv,

sentralbord, sikkerhet, renhold, kantine og IKT-tjenester. Direktoratet samarbeider med DSB om bruk av lærlinger innen disse områdene. Begrunnelsen for samarbeidet er at det ikke er nok aktiviteter i Valgdirektoratet alene til å oppfylle kravene til et lærlingeforløp. Det har vært 3 IKT-lærlinger hos DSB, som har Valgdirektoratet i sin portefølje. I tillegg er det i 2022 ansatt en lærling innenfor arkivfaget som Valgdirektoratet har 20% ansvar for.

Hvert år tar Valgdirektoratet imot praksisstudenter fra universiteter, som følger et strukturert opplegg som er planlagt på forhånd. I 2022 hadde direktoratet to studenter fra statsvitenskap ved Universitetet i Oslo som praksisstudenter.

V. Vurdering av framtidutsikter

Valgdirektoratet er, basert på interne og eksterne evaluering, godt rustet til å ivareta samfunnsoppdraget og bidra til en sikker og korrekt valggjennomføring på kort og lang sikt.

Det har vært en tett og god dialog med kommunene, fylkeskommunene og Kommunal- og distriktsdepartementet i arbeidet, noe som bidrar til behovstilpassede tjenester og med tilfredsstillende kvalitet.

Valgdirektoratet har et kontinuerlig søkelys på organisasjons- og kompetanseutvikling, og arbeider systematisk med videreutvikling av rutiner og tjenestene som støtter valggjennomføringen. Dagens rammer, samt planlagte tiltak og prioriteringer, gir et godt grunnlag for evnen til å løse samfunnsoppdraget på tillitsvekkende og sikker måte.

Kommunene og fylkeskommunene vil fortsatt være Valgdirektoratets primære målgruppe, og omfanget av tjenester til valggjennomføring forventes i hovedsak å bli videreført og videreutviklet innenfor de samme rammer. Valgdirektoratet vil arbeide aktivt med regjeringens mål om økt digitalisering innenfor Valgdirektoratets oppgaveportefølje, og utrede mulighetene for effektivisering og forenkling sammen med kommunene, fylkeskommunene og KDD.

Et fortsatt sterkt fokus på god kommunikasjon og åpenhet knyttet til valg og valggjennomføring vil bidra til å opprettholde høy tillit til valg og valggjennomføring i befolkningen. Sikkerhet og beredskap vil fortsatt stå sentralt i Valgdirektoratets videre arbeid, og bidra til å opprettholde høy tillit til valg og valggjennomføring i befolkningen. Videreføring av et nært samarbeid med statlige og private aktører innen sikkerhet og beredskap og kontinuerlig modernisering og videreutvikling av systemstøtten vil være kritisk for å opprettholde en tjenestekvalitet som sikrer frie, direkte og hemmelige valg i fremtiden.

I 2023 vil Valgdirektoratet videreføre arbeidet med strategisk utvikling av tjenester og målrettet kompetansebygging parallelt med tilrettelegging for en sikker og korrekt valggjennomføring.

Det pågående arbeidet ny valglov, basert på med NOU 2020: 6 Frie og hemmelige valg — Ny valglov fra valglovutvalget, vil i stor grad legge premisser for Valgdirektoratets rolle, ansvar og tjenesteportefølje.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2021

Formål

Valgdirektoratet skal bidra til et velfungerende demokrati ved å opprettholde befolkningens tillit til valg gjennomføringen.

Valgdirektoratets overordnede prioritering for 2022 var å gjøre nødvendige forberedelser til valgene i 2023 og 2025. Direktoratet skal sørge for at valg til kommunestyre, fylkesting, Sameting og Storting lar seg gjennomføre på en korrekt, sikker, åpen og tillitvekkende måte.

Åpenhet om hvordan valg gjennomføres er viktig for å opprettholde befolkningens tillit til demokratiet. Valgdirektoratet må sørge for å ivareta dette, samtidig som det må følge opp det til enhver tid gjeldene trusselbildet og gjøre nødvendige sikkerhetstiltak.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i tråd med regelverket for økonomistyring i staten og krav fra Kommunal og distriktsdepartementet i virksomhets- og økonomiinstruks for Valgdirektoratet. Jeg mener at regnskapet gir et dekkende bilde av Valgdirektoratets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I Prop.1 S (2021–2022), jf. Innst.16 S (2021–2022), ble Valgdirektoratet tildelt en driftsbevilgning på 57,9 mill. kroner over kap. 578, post 01. Med overført bevilgning på 4,8 mill. kroner knyttet til mindretgift i 2021, var total bevilgning over post 01 og 70 i 2022 på 62,7 mill. kroner. I nysalderingen ble budsjettet nedjustert med 5 mill. kroner, slik at bevilgning ved

årets slutt var 57,7 mill. kroner. Gjennomføring av valget gir svingninger i utgiftsbilde sammenlignet med året før. Det er derfor riktig å sammenligne valgår med valgår, og mellomvalgår med mellomvalgår.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte driftsutgifter over post 01 summerte seg til 50,3 mill. Av dette utgjorde utbetalinger til lønn og sosiale utgifter 29,5 mill. kroner, og andre driftsutgifter 20,8 mill. kroner.

Valgdirektoratet har en mindretgift i 2022 på post 01 på 6,7 mill. kroner. Dette kommer hovedsakelig av ubesatte stillinger i perioder av året i forhold til budsjettet, og nedgang i eksternt konsulentbruk.

Valgdirektoratet søker om overføring av ubrukte midler på 2,6 mill. kroner fra 2022 til 2023.

Mellomværende med statskassen utgjorde 2,0 mill. kroner per 31. desember 2022. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av. Foruten rapportert mellomværende, har Valgdirektoratet pådratt seg en leverandørgjeld på 3,4 mill. kroner. Beløpene fremkommer ikke som utgift i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 9.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er eksternt revisor og bekrefter årsregnskapet for Valgdirektoratet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetning en vil foreligge innen 1. mai 2023. Beretningen blir publisert på Valgdirektoratets nettsider.

Bjørn Berg
Direktør, Valgdirektoratet
Tønsberg, 15.03.2023

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret.
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte

belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling	Regnskap 2022	Merutgift (-) og Mindreutgift
0578	Valgdirektoratet, driftsutgifter	01	57 707 000	50 991 961	6 715 039
1633	Nettoordning for MVA i staten	01	0	4 808 445	
Sum utgiftsført			57 707 000	55 800 407	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling	Regnskap 2022	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5309	Tilfeldige inntekter	29	0	41 906	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	0	3 627 546	
Sum inntektsført			0	3 669 452	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet				52 130 954	
Kapitalkontoer					
60094401	Norges Bank KK/innbetalinger			1 472 698	
60094402	Norges Bank KK/utbetalinger			-52 873 848	
705034	Endring i mellomværende med statskassen			-729 804	
				0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst		31.12.2022	31.12.2021	Endring
705034	Mellomværende med statskassen		-2 013 080	-1 283 276	-729 804

Note A - Forklaring av samlet tildeling

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra 2021	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0578.01	4 813 000	52 894 000	57 707 000

Note B – Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til 2023

Kapittel og post	0578.01
Merutgift(-)/mindre utgift	6 715 039
Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	6 715 039
Sum grunnlag for overføring	6 715 039
Maks. overførbart beløp *	2 645 000
Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten	2 645 000

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5 prosent av årets bevilgning på post 01

	Note	2022	2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Innbetalinger fra gebyrer	1		0	0
Andre innbetalinger	1	500	1 120	30 246
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		500	1 120	30 246
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Utbetalinger til lønn	2	29 451 331	31 560 860	23 660 088
Andre utbetalinger til drift	3	20 831 114	58 991 004	21 509 679
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		50 282 446	90 551 864	45 169 767
Netto rapporterte driftsutgifter		50 281 946	90 550 744	45 139 521
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Utbetaling til investeringer	5	710 016	413 997	892 117
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 9 del B	0	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	440	332
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		710 016	414 437	892 449
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		710 016	414 437	892 449
Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter				
Gebyrinntekt krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter	6	0	0	0
<i>Sum driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter</i>		0	0	0

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	7	4 789	0	16 586
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		4 789	0	16 586
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Utbetalinger av tilskudd og stønader	8	0	5 239 574	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	5 239 574	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler				
Grupplivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		37 117	39 264	30 400
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		3 627 546	3 862 531	2 927 965
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		4 808 445	12 654 275	5 058 370
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		1 143 782	8 752 481	2 100 005
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		52 130 954	104 957 235	48 115 388
Oversikt over mellomværende med statskassen				
Eiendeler og gjeld				
Fordringer		0	0	0
Kasse		0	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0	0
Skyldig skattetrekk		-1 257 100	-1 260 410	-923 246
Skyldige offentlige avgifter		-30 977	-22 866	-16 935
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-725 003	0	0
Sum mellomværende med statskassen	8	- 2 013 080	-1 283 276	-940 181

Note 1 – Innbetalinger fra drift

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>			
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>			
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>			
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		0	0
<i>Annen driftsrelatert inntekt</i>	500	1 120	30 246
Sum andre innbetalinger	500	1 120	30 246
Sum innbetalinger fra drift	500	1 120	30 246

Note 2 – Utbetaling til lønn

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	24 730 389	25 283 627	18 837 363
Arbeidsgiveravgift	3 627 546	3 862 531	2 927 965
Pensjonsutgifter*	2 128 006	2 854 218	2 125 046
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 463 603	-861 573	-455 111
Andre ytelser	428 993	422 057	224 824
Sum utbetalinger til lønn	29 451 331	31 560 860	23 660 088
Antall utførte årsverk:		30,32	23,39

*Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Note 3 – Andre driftsutgifter

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	1 521 020	1 468 342	1 559 133
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	8 108	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	34 624	118 527	79 579

Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	990	7 238	3 265
Mindre utstyrsanskaffelser	140 501	427 846	583 859
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 981 361	6 432 423	4 911 981
Kjøp av konsulenttjenester	2 990 896	19 488 977	6 310 065
Kjøp av fremmede tjenester	6 295 091	9 304 966	6 565 592
Reiser og diett	426 998	172 435	82 728
Øvrige driftsutgifter	1 439 634	21 562 142	1 413 478
Sum andre utbetalinger til drift	20 831 114	58 991 004	21 509 679

Note 4 – Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>			
Renteinntekter	0	0	0
Valutagevinst	0	0	0
Annen finansinntekt	0	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0	0

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>			
Renteutgifter	0	440	332
Valutatap	0	0	0
Annen finansutgift	0	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	440	332

Note 5 – Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>			
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0	0

Infrastruktureiendeler	0	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	710 016	413 997	892 117
Sum utbetaling til investeringer	710 016	413 997	892 117

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>			
Kapitalinnskudd	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0	0

Note 6 – Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Gebyrinntekt krevd inn	0	0	0
Sum gebyrinntekt krevd inn	0	0	0

Note 7 – Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	4 789	0	16 586
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	4 789	0	16 586

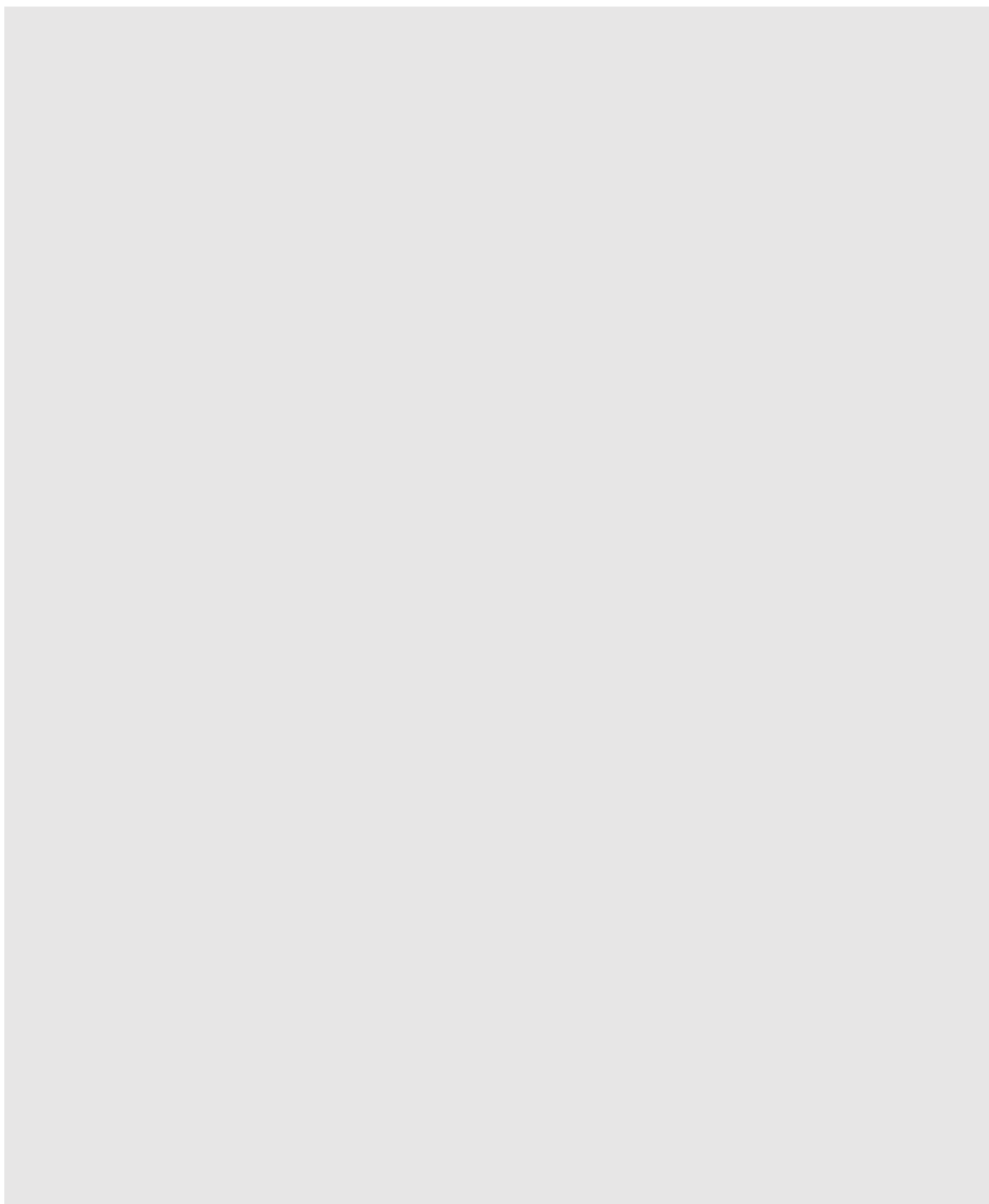
Note 8 – Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Tilskudd til finansielle foretak	0	5 239 574	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	5 239 574	0

Del A – Forskjellen mellom avregning og mellomværende med statskassen

		31.12.2022	31.12.2022	
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
	Obligasjoner	0	0	0
	Sum	0	0	0
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	0	0	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
	Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-3 354 458	0	-3 354 458
	Skyldig skattetrekk	-1 257 100	-1 257 100	0
	Skyldige offentlige avgifter	-30 977	-30 977	0
	Annen kortsiktig gjeld	0	-725 003	725 003
	Sum	-4 642 535	-2 013 080	-2 629 455
Sum		-4 642 535	-2 013 080	-2 629 455

VII. Vedlegg

Tabell 1: Registreringsskjema for tilstandsrapportering (kjønn)

		Kjønnsbalanse			Lønn		Deltid		Midlertidig ansettelse*		Foreldrepermisjon		Legemeldt sykefravær		Tiltak 1		Tiltak 2	
		M%	K%	Total(N)	M (kr)	K (kr)	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%
Totalt i virksomheten	I år	62,5	37,5	30	776.899	829.093	0	0	4,5	0	100	0	0,8	11,2	0	0	0	0
	I fjor	59,37	40,63	32	759.777	780.257	0	0	32,0	30,6	41,2	58,8	0,8	3,5	0	0	0	0
Toppleidelse (Eks. ekspedisjonssjef/direktør)	I år	100	0	1	1.346.000	0	VEILEDNING TIL TABELLEN Stillingsnivåer: Når det gjelder kjønnsbalanse og lønn, er det viktig å se hvordan dette kan variere på ulike nivåer i virksomheten. Akkurat hvilke kategorier av stillinger som benyttes er opp til hver enkelt virksomhet. Kategorier av "likeverdig arbeid" skal benyttes. Som en tommelfingerregel bør oversikten skille mellom ledelse og mellomledelse, høyere og lavere saksbehandlere / fagarbeidere, samt en kategori for administrativt personale. Det bør spesifiseres hvem som inngår i kategoriene dersom det er uklart (for eksempel mellomledelse). Kjønnsbalanse: For å få en nyttig oversikt, er det viktig å se på andelen av hvert kjønn på hvert nivå. Samtidig er det viktig at antallet totalt på hvert nivå oppgis for å kunne se hvor store grupper det er snakk om. Det er plass til å fylle ut tall både for det året det rapporteres for ("i år") og forrige år ("i fjor") for å se på utviklingen. Lønn: Årslønn pr. heltidsekvivalent. Gjennomsnittet for menn og kvinner på ulike nivåer gir mest informasjon. Eventuelt kan kvinners lønn i % av menns lønn på hvert nivå oppgis. (eks. Menn 100%, Kvinner 85%). Deltid: Andelen av hvert kjønn som arbeider deltid. Ansettelse: Andelen av hvert kjønn som har midlertidig ansettelse. Foreldrepermisjon: Andelen av totalt foreldrepermisjonsuttak som benyttes av hvert kjønn. Sykefravær: Sykefraværersprosent for hvert kjønn. Legemeldt fravær. Tiltak 1: Dersom det er gjort personalpolitiske tiltak som for eksempel lederutvikling, kompetanseheving eller seniortiltak, er det viktig å rapportere hvordan menn og kvinner benytter seg av tiltaket. De to viktigste tiltakene bør rapporteres. <i>*Antall midlertidige ansatte varierer fra valgår og mellomvalgår, som følge av økt bemanning i valg gjennomføringen</i>											
	I fjor	100	0	1	1.300.000	0												
Mellomledelse (Eks avdelingsledere)	I år	0	100	4	0	977.502												
	I fjor	0	100	4	0	944.648												
Kategori 1 (eks. seniorrådgiver)	I år	69,57	30,43	21	767.828	777.730												
	I fjor	65,21	34,78	23	753.604	739.181												
Kategori 2.(eks rådgiver)	I år	75	25	4	635.577	595.000												
	I fjor	100	0	3	610.567	0												
Kategori 3.(eks. 1. konsulent)	I år	0	0	0	0	0												
	I fjor	0	0	0	0	0												
Kategori 4.(eks konsulent /sekretær)	I år	0	0	0	0	0												
	I fjor	0	100	1	0	451.300												
Evt. timelønnte i virksomheten	I år	0	0	0	0	0												
	I fjor	0	0	0	0	0												

Tabell 2: Tiltaksoversikt og handlingsplan for Valgdirektoratet

Personal-område	Bakgrunn for tiltak	Beskrivelse av tiltak	Mål for tiltakene	Ansvarlig	Frist / Status	Resultat
Rekruttering	Rekruttere innen målgruppe for mangfold og inkludering	Jobbet med mangfold og inkludering i stillingsannonser, og i utvelgelse av søkere. Velger alltid ut søkere fra begge kjønn hvis alle er kvalifiserte Kontakt med NAV ved midlertidige stillinger	Ansette innen målgruppene Bidrar til at arbeidsmiljøet blir mer mangfoldig	Ledelse og HR	31.12. hvert år	Ansatte personer i midlertidige stillinger i samarbeid med NAV. Rekrutterte fra gruppen med hull i cv iht handlingsplan for inkluderingsdugnaden.
Forfremmelse og utviklingsmuligheter	Like muligheter for begge kjønn Utvikle og beholde kompetanse til det beste for hver enkelt ansatt og for organisasjonen	Ha fokus på like muligheter blant alle ansatte Lage kompetanseplan med Valgdirektorats og de ansattes behov Stimulere til kompetanseutvikling	Beholde ansatte Være konkurransedyktig ved rekruttering	Ledelse og HR Den enkelte ansatte	31.12..hvert år	Det er gjennomført kompetanseutviklingstiltak for flere ansatte, og det er like muligheter for alle ansatte.
Lønns- og arbeidsvilkår	Likelønn skal være en av kriteriene ved lønnsforhandlingen	Lønns- og resultatsamtaler Oversikt over helheten i organisasjonen for kvalitetssikre likelønn	Sikre kvalitet i lønnsutvikling for alle ansatte, uavhengig av kjønn. Like lønnsvilkår for ansatte	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende Ved gjennomføring av lønnsforhandlinger	Alle har gjennomført utviklingssamtaler, og resultatsamtaler i forkant av lønnsamtalene. Det er en systematisk gjennomgang av lønnsutvikling på den enkelte ansatte ved lønnsforhandlinger.
Tilrettelegging	Økt behov for hjemmekontor ifbm pandemi, gi alle like muligheter til å jobbe hjemmefra	Innkjøp av utstyr til hjemmekontor.	Alle ansatte skal ha en god arbeidsplass og gode forhold på hjemmekontor.	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende	Alle har fått tilbud om skjerm, tastatur, kontorstol etc.

			Unngå arbeidsrelatert fravær pga ergonomi og andre forhold			
Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv	Like muligheter for alle ansatte når det gjelder avtaler for å hindre stress, utbrenthet, sykdom når det gjelder forholdet mellom arbeid og familieliv	Avtale om hjemmekontor i perioder hvor ansatte har spesielle behov Avtale fleksible arbeidstider ved behov Gode rutiner ifbm behov for ivaretagelse av familiemedlemmer	Hindre sykdom blant ansatte Godt arbeidsmiljø Beholde kompetente medarbeidere	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende	Det er tilrettelagt for fleksibel arbeidstidsordning både under pandemi og generelt. Det er gode digitale løsninger for samhandling.
Trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold	Valgdirektoratet har nulltoleranse mot all form for trakassering, diskriminering eller annen adferd som ansatte eller samarbeidspartnere kan oppfatte som krenkende eller truende	Jevnlige møter med tillitsvalgte i Samarbeidsforum Medarbeiderundersøkelser Personalreglement Rutine for varsling Personalhåndbok med informasjon rutiner, regler, skjemaer, kontaktpersoner osv.	Kunnskap om arbeidsmiljøet Fange opp eventuelle problemer før de eskalerer Ivareta ansatte og kollegaer	Ledelse, HR, alle ansatte	Løpende	Det er ikke gjort funn av noen hendelser.
Deltidsansatte	Valgdirektoratet vil tilrettelegge for deltidsstillinger avhengig av livssituasjon for den enkelte ansatte.	Kartlegges i gjennomføring av medarbeidersamtaler.	Beholde kompetanse ved å tilrettelegge for ansatte.	Ledelse og den enkelte ansatt	Løpende	Valgdirektoratet har per dags dato ingen deltidsansatte, verken frivillig eller ufrivillig.

Diskrimineringsgrunnlagene det jobbes med: kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene

